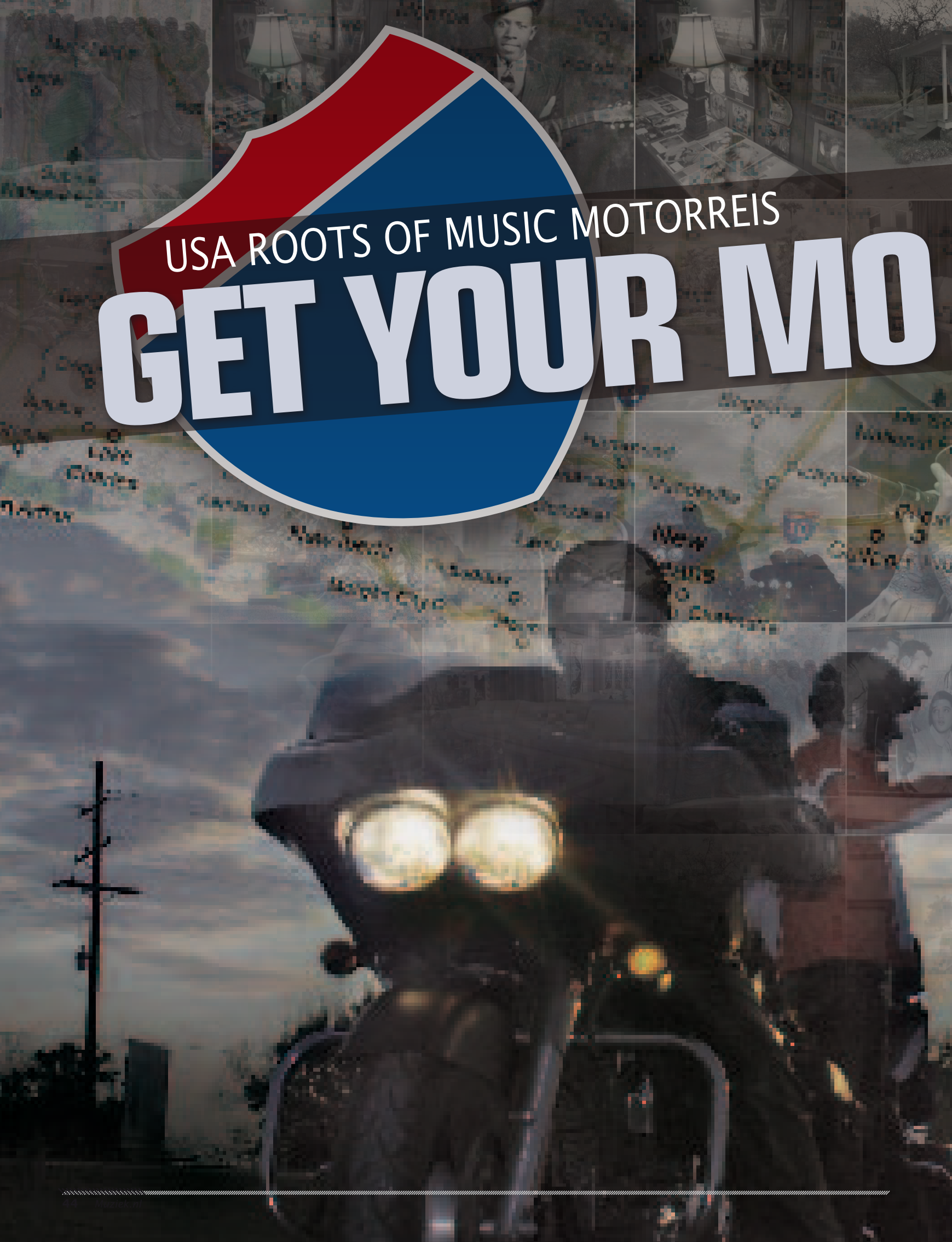




USA ROOTS OF MUSIC MOTORREIS GET YOUR MO

TOR RUNNIN'

Op een motor het zuiden van Amerika verkennen en de roots van de hedendaagse muziekgeschiedenis ontdekken: wie wil dat nu niet? Muziek.NL Magazine-journalist John den Braber deed het en tekende zijn belevenissen op van een enerverende reis langs vijf staten en vele muziekstijlen.

TEKST: JOHN DEN BRABER | FOTOGRAFIE: MARC STAKENBURG, BART MINDERMAN EN JOHN DEN BRABER



En telefoontje van de hoofdredacteur: of ik zin en tijd heb om twee weken lang in het zuiden van de Verenigde Staten op zoek te gaan naar de roots van de populaire muziek. Is de paus katholiek? Natuurlijk! Pas nadat ik enthousiast ja heb gezegd, hoor ik dat het om een groepsreis gaat van het bedrijf Motortrails en ik, als gewone sterveling zonder motorrijbewijs, achterop moet bij de reisleader van dienst. Geen probleem, want ik heb wel voor hetere vuren gestaan. Het lijkt me daarnaast fantastisch om vanaf zo'n stoere bak op twee wielen de Mississippi Delta aan me te zien voorbijflitsen. De reis telt acht deelnemers, begint in New Orleans en voert met de klok mee via Louisiana naar Tennessee, waar Memphis één van de hoogtepunten moet worden. Vanuit 'Elvis Capitol' zakken we weer naar beneden om door Alabama uiteindelijk via de zuidkust weer New Orleans te bereiken. In totaal rijden we in veertien dagen zo'n drieduizend kilometer. Geen kleinigheid dus, maar zeker gezien de comfortabele, grote Harley-Davidson-motoren die we berijden, vooral een mooie uitdaging.

NEW ORLEANS

Voor we met onze groep de ronkende machines

ophalen, verblijven we eerst een dag in New Orleans. Volgens reisleader Marc Stakenburg dé plek waar vanaf de achttiende eeuw de hedendaagse muziek is ontstaan. En de Amsterdammer kan het weten, want hij is een echte popprofessor. Hij werkt al een slordige dertig jaar als dj voor de KRO, is helemaal gek van soul- en bluesmuziek en kan daar prachtig en uitgebreid over oren. Stakenburg neemt ons mee naar Congo Square,

Recording Studio, een voormalige opnamestudio, waar nu een wasserette huist, maar waar grootheden als Fats Domino, Jerry Lee Lewis, Cosimo Matassa, Little Richard en Ray Charles hun eerste stappen in de muziekwereld zetten. Binnen herinneren alleen een oude jukebox en wat vergeelde foto's aan vervlogen tijden. Het is dan ook de vraag hoeveel klanten met vuile wasjes überhaupt weten wat voor historische plek dit is in de geschiedenis van de muziekwereld.

Om middernacht verzamelen we op de crossroads, waar bluesicoon Robert Johnson zijn ziel verkocht aan de duivel

waar volgens hem de bakermat van de jazz ligt, de oorsprong van veel muzieksoorten. "Dit was de enige plek in heel Amerika waar slaven mochten zingen en dansen", vertelt hij midden op het grote plein. "Dat waren enorme bijeenkomsten op de zondagmiddag. Op het hoogtepunt kwamen hier wel vijfhonderd mensen samen. Ook blanken kwamen kijken. Het was een happening van alles en iedereen. De shoutdance, met het spel van vraag en antwoord, is hier bijvoorbeeld ontstaan." Aan de overkant van het beroemde plein zat J&M

hoofd. Wat opvalt is hoe vlak het Mississippi Deltagebied is. Soms is het net of je door de Noordoostpolder rijdt, wanneer je de countryside van Mississippi doorkruist. Onderweg eten we in een echte Amerikaanse diner, waar de serveersters bijna hun borden laten vallen als ze horen dat we een buitenlandse taal spreken. Ik waan me midden in een *Dukes of hazzard*-aflevering. We eten flinke burgers met eieren en iedereen wordt aangesproken met 'doll', 'sweetheart' of 'honey'. Tegen het einde van de middag bereiken

LAFAYETTE

Op onze eerste reisdag krijgen we direct driehonderd kilometer voor de kiezen. Gelukkig zijn de wegen breed en heeft het overige verkeer veel begrip en sympathie voor motorrijders. Het is lekker cruisen en Steppenwolfs *Born to be wild* verlaat deze dag geen moment mijn



MOTORTRAILS

Het Amsterdamse bedrijf Motortrails organiseert sinds 2000 groepsmotorreizen naar verre bestemmingen, zoals Vietnam, Costa Rica, Nepal en India. Sinds 2011 is er de USA Roots Of Music Tour, die het zuiden van de Verenigde Staten aandoet. De reis duurt zestien dagen en motorhuur is bij de prijs inbegrepen. Van 13 tot en met 28 oktober gaat er weer een groep onder leiding van Marc Stakenburg op pad. In 2013 vindt de reis plaats van 16 tot en met 31 maart. Kijk voor meer info op: motortrails.nl

we Lafayette, waar we in een familiehôtel slapen dat iets weg heeft van een uit de kluiten gewassen poppenhuis en waar de liefste mensen ter wereld zorgen dat het ons aan niets ontbreekt. In de avonduren eten we alligatorbites in een restaurant, dat ook dient als lokale dansclub. Mannen met cowboyhoeden en vrouwen met sierlijke rokken zwieren in een wat karige dansruimte op de muziek van een middelmatige cajunband. Het plezier is er geen spat minder om.

NATCHEZ

De volgende morgen vertrekken we vroeg richting Natchez. Al snel maken we een tussenstop om, onder begeleiding van een gids, op Lake Martin, één van de bekendste bayou's, krokodillen te spotten. We hebben mazzel en komen tot op enkele meters van een joekel die haar jongen bewaakt. De tweede stop van de dag is in Ferriday, de geboortegrond van Jerry Lee Lewis. Zijn ouderlijk huis is een soort museum geworden, al is dat misschien een iets te statige omschrijving. Het houten gebouw is namelijk een verzamelplek van oude rommel en memorabilia, dat op de een of andere manier iets met de fabelachtige pianist te maken heeft. We worden verwelkomd door de zwager van Lewis en die heeft al een paar borrels achter de kiezen, waar hij overigens heel eerlijk over is. Wanneer Stakenburg op zijn iPad een video van *Whole lotta shaking going on* laat zien, blijkt de dronkaard nog goed bij de pinken. Hij vertelt precies waar het optreden plaatsvond en waarom de broer van zijn vrouw daar speelde. Na het diner bezoeken we één van de vele bluesclubs die

Natchez rijk is. Livemuziek is heel belangrijk in deze streek en dus speelt in iedere kroeg een prima band. Ook wij worden getrakteerd op vunjige bluesrock in een bar waar aan de muur geweren en pistolen hangen. Het blijft toch het zuiden.

MERRIGOLD

Onderweg naar Merrigold stoppen we bij het BB King Museum. Deze legendarische gitarist is misschien wel een van de grootste bluesartiesten ter wereld en wordt daar in zijn geboortestreek op chique manier voor geëerd. Het nieuwerwetse gebouw kostte een slordige vijftien miljoen dollar en dat is te zien. Er zijn complete studio's van de nu 86-jarige legende nagebouwd, er hangen tientallen gitaren aan de muur en er is een flinke vitrine waar zijn talloze Grammy's maar net inpassen. Na het avondeten pakken we de motoren en rijden het binnenland in. Een paar kilometer van de grote weg runt Willie Seaberry, alias Po' Monkeys, één van de weinige overgebleven jukejoints. Het is een houten hut midden in de katoenvelden, waar heerlijke soul wordt gedraaid en iedereen danst. De eigenaar, een grote neger met gulle lach en Groucho Marx-snor, doet zelf een duet in het zakje door zich om de haverklap uit te dossen met een pruik of mal hoedje. De sfeer in deze jukejoint is betoverend en het kost ons de nodige moeite om te vertrekken, maar we hebben een afspraak met het noodlot. Om middernacht verzamelen we namelijk op de crossroads waar, volgens de legende, bluesicoon Robert Johnson zijn ziel verkocht aan de duivel in ruil voor puike gitaarskills. Het is spooky as hell

op deze aardedonkere, winderige kruising, zeker als Stakenburg de klanken van zijn bekendste nummer *Cross road blues* laat horen. Een groezelige soundtrack bij een pikzwarte hemel, gevuld met duizenden sterren.

GREENWOOD

Voordat we Merrigold verlaten, bezoeken we in de ochtenduren de Dockery-plantage, waar in het begin van de vorige eeuw veel bluesartiesten werkten. Het was een flinke gemeenschap en achter op het terrein stond zelfs een bospodium, waar artiesten als Son House, Charlie Patton en ook Robert Johnson optraden. Van het kleine podium is weinig meer over, maar de geur van zweet en versgeplukt katoen lijkt nog altijd rond te waren. Een kleine honderd kilometer noordelijk bezoeken we Parchman Farm. Geen reptielenboerderij, wat de naam misschien doet vermoeden, maar één van de meest beruchte gevangenissen in het zuiden van de Verenigde Staten. We ontmoeten daar Eddie Bohannon, die een life sentence wegens medeplichtigheid aan moord uitzit en jaren in de gevangenisband basgitaar speelde. Dit gebeurde niet alleen op de compound; het gezelschap trok de hele staat door en verzorgde zelfs het voorprogramma van de Commodes, BB King en The Judds. Bohannon vertelt over de belangrijke rol die muziek in zijn leven speelt en hoe het zijn tijd in deze gevangenis een stuk draaglijker maakt. De man die al sinds 1970 vastzit, heeft dan ook als motto: 'if you don't lock yourself in, nobody can'. Indrukwekkend en inspirerend tegelijk. We rijden met een brok in onze keel naar



Stakenburg: "In Lewis House staat allerhande rommel van Jerry Lee Lewis. Saillant detail: zijn familie, die het 'museum' uitbaat, is altijd dronken"



Het reisgenootschap compleet. Den Braber met zwart jack in deuropening, Stakenburg zittend onder hem





Stakenburgs luistertip: Congo Square van Sonny Landreth



Op Congo Square is de jazzmuziek ontstaan



Over Graceland: "Je verwacht dat The King zo komt binnen gewandeld"



Greenwood, waar we in de buurt van de Tallahatchie-rivier overnachten. De beheerder van de knusse houten huisjes (originele shacks, zoals ze ooit overal op de katoenvelden stonden), die vanavond ons ietwat stoffig onderkomen zijn, geeft ons een lift naar een

opgeruimd, is de wond nog vers bij de meeste zuiderlingen. Zeker omdat vanuit de rest van Amerika weinig hulp kwam. "Maar dat geeft niks", zegt Tim met een knipoog. "We redden ons best. We hebben elkaar en de muziek, meer heeft een echte Southerner niet nodig."

Van BB en Ray C. naar Elvis P. en Hank W.

restaurant, omdat taxi's schaars zijn in deze regio's. Tim, zoals de blonde Steve Irwin-lookalike heet, is een prachtige kerel, die precies uit kan leggen waarom de blues juist in deze regio is ontstaan. "Soms komen artiesten hier inspiratie opdoen. De blues ervaren. Dan zeg ik altijd: 'Kom hier maar eens een paar weken werken, dan snap je het wel'. De teksten komen rechtstreeks uit het hart. Wij maken het echt mee. Niemand heeft geld en iedereen helpt elkaar, net als na Katrina."

Het is vrijwel onmogelijk om deze regio los te zien van de verwoestende orkaan, die in 2005 rondraasde. Hoewel alle brokstukken zijn

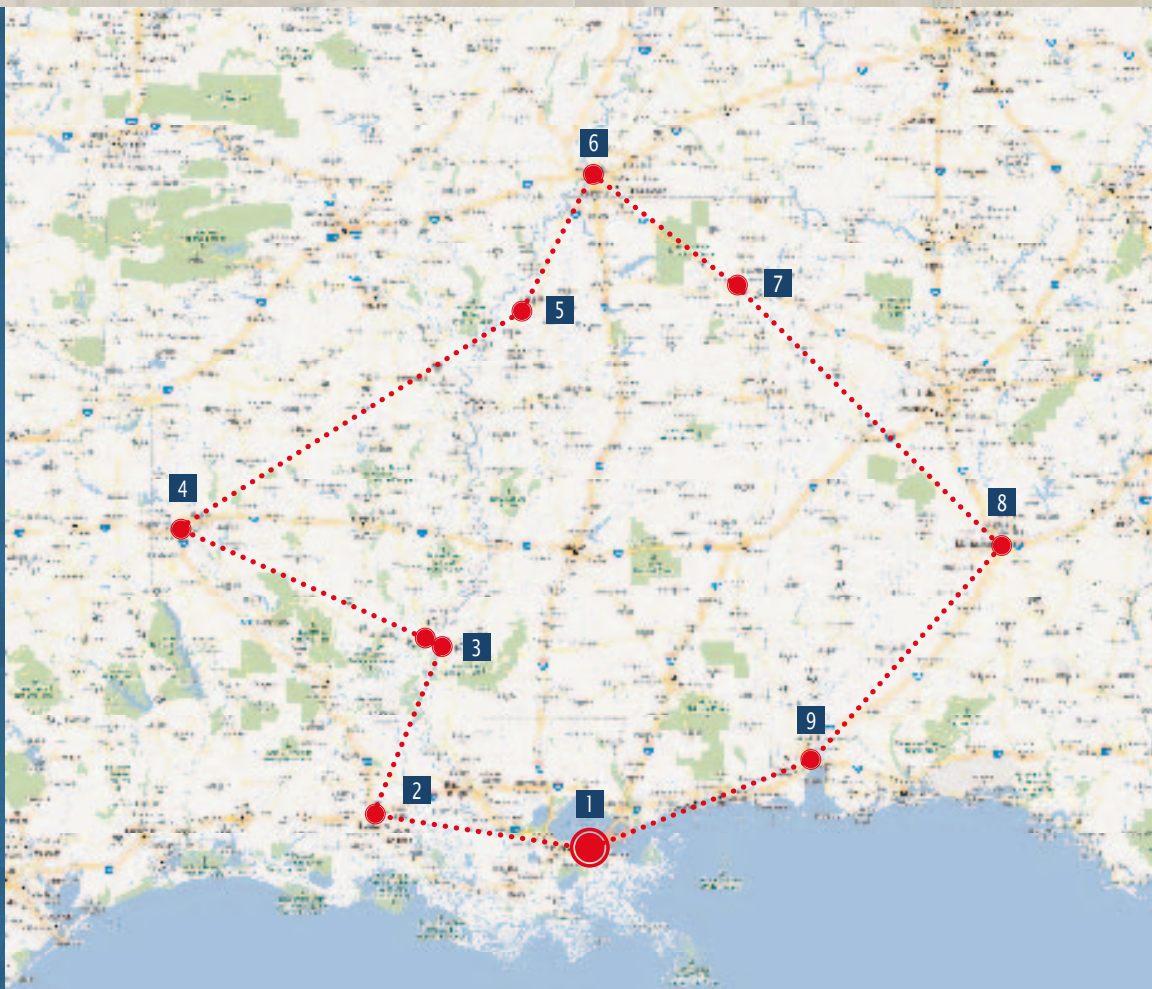
De volgende morgen rijden we langs de katoenvelden, waar een groot gedeelte van de Oscar-winnende film *The help* is opgenomen. In gedachte hoor je liederen uit honderden kelen, die het zware bestaan moeten verlichten. De geest van de blues waart hier inderdaad overal rond.

MEMPHIS

Onze eerste stop, voordat we na iets meer dan een week in Memphis aankomen, is Clarksdale in Mississippi. Volgens Stakenburg één van de meest legendarische stadjes in de Amerikaanse muziekgeschiedenis. We slapen in het River-

side Hotel, dat vroeger diende als zogeheten 'zwartenmotel' en al veertig jaar wordt gerund door Frank Ratcliff. Hier verbleven Sam Cooke, Muddy Waters en andere helden alvorens ze richting het noorden reisden. 'Rat' zit dan ook vol met sterke verhalen en anekdotes. 's Avonds bezoeken we Ground Zero, de gedistingeerde bluesclub van filmster Morgan Freeman. Toch eindigen we uiteindelijk in een schimmige bar, waar een stel oude knakkers rocken tot ze er bijna bij neervallen. De volgende morgen vertrekken we met ons motorgeweld al rond zonsopgang, omdat we in Memphis in de Boulevard Church een originele gospelkerkdienst, compleet met reusachtig groot koor, willen bijwonen. Bovendien is alle extra tijd meegenomen, want er is daar meer te doen dan Graceland bezoeken. Zo krijgen we een rondleiding in de befaamde Sun Studio's van Sam Phillips, waar Elvis, Roy Orbison en Johnny Cash hun eerste platen opnamen, en nemen we een kijkje bij het Lorraine Hotel, waar Martin Luther King is vermoord en tegenwoordig het Civil Rights Museum huist. Memphis ademt rock-'n-roll, maar ook hier is blues springlevend. Zoals in de avond blijkt in Beale Street, waar een bandje een weergaloze show geeft in een doorsnee bar. Bij navraag blijkt de groep Davina & The Vagabonds te heten en enkele weken later in Paradiso te spelen.

- 1 New Orleans: bakermat van de jazz, stad van Louis Armstrong, Professor Longhair, Dr. John en Allen Toussaint én het evenement Mardi Gras
- 2 Lafayette: centrum van de Cajuncultuur met zijn bayou's en swamps.
- 3 In Ferriday ligt het geboortehuis van Jerry Lee Lewis en Natchez is het middelpunt van de slavengeschiedenis
- 4 Shreveport: de stad van radioshow The Louisiana Hayride, waarin Elvis, Orbison en Cash voor het eerst te horen waren
- 5 Het hart van de Delta met bluesdorp Clarksdale, Parchman Farm, de Dockery-plantage en de crossroads
- 6 Memphis: stad van Elvis en The Sun Studio, maar ook de soul van Stax, met Isaac Hayes en Rufus Thomas.
- 7 Muscle Shoals, met vermaarde studio's als Fame en Muscle Sound Studio
- 8 Montgomery: de stad waar Hank Williams ligt begraven
- 9 Mobile: de andere Mardi Gras-stad



GRACELAND

De dag nadien bezoeken we uiteraard Graceland. Het is maandagmorgen, dus gelukkig niet al te druk. Het huis van Elvis is veel chiquer dan ik had verwacht en zelfs bij vlagen smaakvol ingericht. Het is niet enorm groot, wat het omheinde park rond het optrekje niet doet vermoeden. "Vroeger hingen hier iedere dag bosjes meiden rond", zegt Stakenburg, als het 'muziekhek' van de King voor ons opengaat. "En ooit sprong Bruce Springsteen letterlijk over het hek om Elvis te kunnen ontmoeten. Hij stond in 1975 op de cover van Newsweek en Time Magazine, maar werd er binnen twee tellen uitgenikkerd. De bewaking had echt nog nooit van hem gehoord. Wie dacht hij wel niet dat hij was?"

De volgende ochtend besluiten we ons Elvis-tribute met een bezoekje aan zijn piepkleine geboortehuis in Tupelo en ontmoeten we een jeugdvriend van de

in 1977 overleden megaster. Wie zijn arme achtergrond ziet, begrijpt waarom hij zich later in zijn carrière zo laafde aan al het goeds dat rijkdom met zich meebrengt.

Het einde van onze reis komt in zicht. Maar niet voordat we onze motoren laten stoppen bij de legendarische Fame Studio in Muscle Shoals, waar in het verleden onder meer Wilson Pickett, Aretha Franklin en The Staple Singers opnamen. "De studio wordt nog iedere dag gebruikt", zegt medewerker Rick. "Alleen steeds vaker door particulieren die denken dat hun kind dé nieuwe popster is. Je moet eens weten hoeveel valse Adele-covers ik de laatste maanden heb gehoord."

MONTGOMERY

In Montgomery nemen we een kijkje in het Hank Williams Museum. De lichtblauwe Cadillac waarin de flamboyante countryster stierf, is daar

nog steeds te bewonderen. Via de schitterende kustlijn bij Mobile rijden we richting New Orleans. De stranden zijn zo wit, dat je jezelf in Florida waant. Vlak voor het binnenrijden, worden we geconfronteerd met de verwoestende uitwerking die Katrina had op de Mississippi Delta. Hier liggen nog veel huizen in puin en zijn de overige woningen op metershoge palen gebouwd. Het vormt een spookachtig beeld in een desolaat en vlak, maar fraai landschap. Na een rondreis van veertien dagen keren we terug in New Orleans en is de cirkel rond. In twee weken ben ik regelmatig uit mijn comfortzone getrokken, heb ik prachtige landschappen gezien, de beste livebands gehoord, maar vooral de Amerikaanse muziekbeleving ervaren. Ik begrijp de pijn van de blues, de kracht van de rock en de liefde van de soul een stuk beter. Stiekem denk ik terug aan het swingpaleis van Po' Monkeys en de snerpende gitaren in de bluesclub in Natchez. Aan de wijze woorden van een redneck in Greenwood en de bureaustoel, waar vanuit Sam Phillips met zijn Sun Studio het muzikale landschap veranderde. Vlak voordat we de stad binnenrijden, klinkt Bachman-Turner Overdrive met *You ain't seen nothing yet* uit de speakers van de motor. Onmiddellijk maak ik met mezelf de afspraak om snel terug te gaan naar dit fascinerende land en zijn prachtige mensen. Ik heb inderdaad het gevoel dat er nog heel veel meer te zien en te ervaren is. Ik kan niet wachten. 🇺🇸

**Het huis van Elvis is
veel chiquer dan ik
had verwacht en zelfs bij
vlagen smaakvol ingericht**